

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefranțate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Desbaterea proiectului de lege despre impunerea limbei maghiare.

(După țiarul stenografic al dietei).

Ședința din 29 Aprilie 1879.

(Urmare).

Adolf Zay: Onorată casă! Din aplausul general, care a urmat vorbirii domnului raportor al comisiunii și a domnului ministru de instrucție, trebuie să conchid, că astăzi a încetat toate dierințele între partide, ba că nici nu mai există — cel puțin la aparență — nici o divergență în păreri în majoritatea aceasta grandioasă. Mi se pare, ca și când D-Voastră, domnilor, ați voi să serbați astăzi aici o mare festivitate de familie, o zi de serbătoare a neamului maghiar — trebuie să vă mărturisesc, că în decursul celor 4 ani, de când am onoarea a fi membrul acestui parlament nici când nu m'am simțit așa străin în această casă (*Mare mișcare, șgomot, Voci: „Nai nici o cauză”*). Permiteți-mi, înainte de ce desaprobați, a declara, cum voiesc a fi de înțeles acest cuvânt și atunci mă voi bucura, dacă mă veți combate (*Auđiți, Auđiți!!*). Dic: mă simt astăzi străin în aceasta casă, nu doară că nu m'aș simți de cetățean al acestui stat cu tot așa de mare loialitate, ca ori și care din aceasta casă, nu doară că n'aș avé voință și nisuință a întrepune puterea mea modestă dar întregă pentru sprignul și înflorirea patriei noastre comune tot așa gata la jertfe, ca ori și care din aceasta țară, nu doară că n'aș simți, deși sunt cu trup și suflet Sas, tot așa de adenc ca ori care cetățean al acestui stat, că cuvintele celebrului poet: „Aici trebuie să trăiesci, aici să mori” au valoare pentru noi Sasii, ca și pentru D-Voastră — străin, nu doară, că n'aș simți sincere simpatii pentru frații Maghiari, ci străin: fiind că nu'mi este cu puțință a fi părtaș la convingerea, de la care purcede astăzi grandioasa majoritate a acestei case, că doar' statul unguresc numai atunci s'ar puté întări și ar puté promova interesele sale, când slăbesce unele din membrele sale, — străin, fiindcă imi lipsesce ori ce pricepere pentru părerea majorității onorabile, că doar' pentru desvoltarea și înflorirea neamului maghiar ar fi de lipsă a împedea desvoltarea altora, — străin în sfârșit, fiindcă nu'mi vine a crede, părerea coalițiunii de astăzi, — că rasa maghiară, necapabilă a se întări din propria putere, este avisată, a stoarce mēduva vieței fraților lor, ce vorbesc altă limbă (*Contrađiceri*).

Pre când în idul lunei lui Martie sosi în aceasta ca-ă vestea înspăimântătoare despre soarta crudelă a Seghedinului, am simțit eu, am simțit noi cetățenii sășesci ai acestui stat lovitura grea, ce a lovit țara noastră tot așa de adenc și de greu, ca și când ne-ar fi lovit pe noi însiși și am nisuit din resputeri a contribui și a jertfi — cel mai bun ce am dat, a fost compătimirea noastră sinceră și frățească. Astăzi, onorată casă, când

ajunge la pertractare același proiect de lege, care s'a așternut în acel fatal 13 Martie și D-Voastră, domnilor, precum aduce cu sine caracterul național al Maghiarului, prin o bucurie esorbitantă a'ți dat uitării durerii, ce va fost cuprinsă cu puține minute mai înainte, — astăzi, când noi cetățenii nemaghiari ai acestui stat declarăm, că vedem desvoltarea culturală a noastră periclitată prin acest proiect de lege, astăzi trebuie, dacă voim în aceste încăperi a deperta dela noi cu toată loialitatea acest pericol, să facem amara experiență, că D-Voastră nu numai nu întimpinăți apărarea noastră cu simpatii, ci că chiar D-Voastră sūnteți, cari aduc preste capetele noastre pericolul și ne luați foarte în nume de rău, dacă încercăm a ne apăra (*Mișcare*). Așa de departe am ajuns cu parlamentul Ungariei, că nici chiar un cuvânt de apărare nu mai este permis?!

Onorată casă! Am đis, că pare că D-Voastră voiți a serba aici astăzi o festivitate de familie națională maghiară. Am vedut, cum stēngă estemă a dat pentru astăzi mâna de pace drepte estreme și centrul stēng celui drept, și totuși onorată casă, aflu curagiul la pășirea mea de astăzi pe arenă tocmai în firma convingere, că în aceasta grandioasă taberă a contrariilor, deși toți vor da același vot, nu există o înțelegere adevărată, nu o concordantă în motive, așadară nu este omogenitate. *Duo quum faciunt idem, non est idem!* Deja între punctul de vedere al guvernului și al comisiunii este o mare contrađicere. În raportul seu de motive guvernul stă pe punctul de vedere al statului poliglot, comisiunea pe acela al statului național maghiar. Guvernul voiesc a „oferi ocaziunea” nemaghiarilor a învăța limba maghiară, — comisiunea îi „silesce” la aceasta. Guvernul se încearcă cel puțin a vorbi în raportul seu de motive într'un ton european și uman — în comisiune s'a primit acesta cu indignațiune și raportul de motive s'a numit prea dejositoriu și prea sficios. Cu un cuvânt: guvernul s'a încercat a evita cel puțin la aparență șovinismul — comisiunea s'a ridicat preste acesti scrupuli, nu s'a sbit însă a asigura naționalitățile spre batjocură și străinătatea spre informațiune, că ea este cea mai mare binefăcătoare nemaghiarilor. Regimul a fost aplecat a pretinde dela învățătorii scoalelor populare drept măsură a cunoștinței limbei maghiare numai capabilitatea pentru tractarea gramaticală și metodică a limbei maghiare, ca și a ori cărui alt obiect de învățământ — comisiunea statorcesc o măsură întreit mai înaltă și pe lângă aceea cu totul incomensurabilă: însușirea limbei în graiu și în scris. Ba diferența de opiniuni între regim și comisiune merge atât de departe, încât reprezentantul ministrului de instrucție, consilierul ministerial Carol Szász, formulând comisiunea în ainea primă a § 4 categoric, „limba maghiară prin aceasta se face obiect de învățământ obligatoric pentru toate scoalele populare,” a declarat cu toată

hotărîrea: acestei păreri și formulării el nu s'ar puté alătura și ar trebui să protesteze în mod hotărît.

Diferențe de opiniuni mai adēci între factorii, cari apar ca purtătorii acestui proiect de lege, s'au ivit în sinul comisiunii însași. Sūnt de părere că comisiunea nu este un conventicul secret, ci un comitet de specialiști și ce se întēplă în sinul seu poate, ba chiar trebuie să se facă cunoscut Casei însași. Precum este sciut comisiunea de instrucție — doar numai din întēplare? — a fost astfel compusă, că în ea se reprezintă numai neamul maghiar — căci dñii deputați Grünwald și Baross 'mi ar lua-o desigur foarte în nume de rău, dacă 'i-aș privi ca cetățeni unguresci de neamul nemțesc respective slovac; cu toate că așadară numai neamul maghiar a fost reprezentat în comisiunea de instrucție, totuși s'a aflat în ea diferențe cu totul polare de opiniune, chiar și în desbaterea generală doi membri ai comisiunii — contele Aurelie Dessewffy și Bela Grünwald — cari susțineau, că ei n'ar înțelege necesitatea și folosul acestui proiect de lege, ei îl țin de stricăcios, inoportun și primejdios. Ear alți doi membri au sulevat nisce propuneri, ce ar fi schimbat cu totul și ar fi domolit proiectul (Csengery și Irány).

Astfel stă cu omogenitatea comisiunii; cum stă însă cu majoritatea „compactă” a Casei însași?

Despre aceasta se poate susține încă mai cu drept: *duo quum faciunt idem, non est idem*. Aici veđi bine încă nu pot vorbi de fapte, ca și cu privire la pertractările comisiunii, căci aici în casă stăm abia la începutul desbaterei; astfel încât pot numai esprima combinațiunea mea basată pe o observare pētrundătoare și multilaterală, combinațiune despre elementele diverse ale acestei majorități-monstre de astăzi. Cred, că pot împărți pe aceia ce astăzi sūnt aplecați a vota pentru proiectul de lege, ce ne stă înainte după motivele lor în cinci categorii și adecă fără privire la partide, de cari altădată se țin. Clasa dintăiu o formează aceia, cari în deobște nu se prea ocupă cu proiecte de legi și cari și pe acesta poate 'l-au cetit, poate și nu; ei sciun numai atăta, că în el e vorba despre respândirea limbei maghiare și de aceea le este dorința ferbinte a' vota. Respect înainte acestora, — căci a lor este împărăția cerurilor! De clasa a doua se țin aceia cari sūnt dedați a vota cu aceia — cu cari ei sūnt dedați a vota. (*Haritate*). În clasa a treia își socotesc pe aceia, cari au studiat cu pētrundere acest proiect de lege, cari au cunoscut esact fie-care intențiune a lui și sūnt și clarificați asupra consecențelor lui. Aceștia înțeleg, că el vatămă pe nemaghiari, ei aprețuesc câștigul, ce 'și 'l făgăduesc pentru neamul maghiar de la proiectul de lege, intru atăta, încât nu 'i costă nici un scrupul de conștiință, a ne socoti paguba, ce o fac — altora. În clasa a patra număr pe aceia, cari nu 'și ascund de loc, că proiectul de lege nu va folosi intru nimic neamului Maghiarilor, că va face chiar stricăciune culturale ge-

nerale și statului unguresc și 'i va primejdui, cari însă cu toate aceste îl țin de lipsă, pentru că regimul Tisza, ce prin miseria tranacțiunii și prin politica sa bosniacă de mult 'și-a perdut popularitatea sa, ba a devenit de-adreptul de ură chiar la neamul maghiar, este avisat a înălța prin această lege popularitatea sa scăpătată la splendoare — și încă cu ajutorul și cu spesele opozițiunii. (*mișcare în stēnga*). Poftiți, faceți deci acest serviciu de dragoste, domni mei de la opoziție, votați 'i legea aceasta și fiți convingși, Coloman Tisza nu v' va datorii mult mulțamita și acuși și în Novibazar — va reforma scoli populare! — Clasa aceasta premenționată a cinicilor politici, calculează astfel: dacă urmările legii vor fi chiar cât de rele, vre-o câte-va luni asigură existența cabinetului — pe noi ne mai ține, „aprs nous le déluge.” — Și acum vine clasa din urmă, cea mai însemnată în casa aceasta și cea mai numeroasă. În ea aflu intențiunile, cele mai bine voitoare, înțelepciune, sobrietate, pricepere adevărat diplomatică, numai una nu aflu în ea: curagiul. Aceștia đic: noi cunoașcem proiectul, noi recunoașcem că el este nedrept, stricăcios, primejdios, — dar unui astfel de proiect de lege nu te poți opune, căci vai de acela, care ar cuteza-o; opiniunea publică sumuțata, turbată 'l-ar nimici. Aceștia nici când nu ar fi adus proiectul de lege, ei nici nu lucră activ pentru el și și consint cu el cu inimă grea, și ei cred, că trebuie să'l aprobeze pentru a nu se face politicesce imposibili.

Este ceva, on. Casă; Mărturisesc, că și eu sūnt consciu de aceea că este un lucru prea primejdios a păși în contra acestui proiect și o sciug sigur: đina de astăzi mă va costa mulți anici. Lăsați-mă însă a mă esprima sincer: pre cine îl perd astăzi cu acela eu n'am perdut nimic!

Că noi în Ungaria în cestiunea aceasta stăm sub impresiunea cea mai nesuferită a unei opiniuni publice măestrite și până la estas sumuțate, asupra acesteia s'a plâns deși nu aici în Casă, dar în ședința publică a comisiunii un bărbat pe care voiesc aici a' cita ca martor clasic: nu este unul mai neînsemnat (*Să auđim, să auđim!*) decât Bela Grünwald, care în ședința comisiunii a declarat: că proiectul de lege din cestiune nu'l ține de oportun, nu de necesar, nu de potrivit, însă față cu dispoziția forțată în public și în Casă însași află imposibil a păși cu succes în contra proiectului de lege, trebuie să'și reserve în-ē în desbaterea specială etc. etc. — precum se obicnuesce retragerea scutită în astfel de casuri. Nu este aceasta o prețioasă bucată de ironie a istoriei? Acel bărbat, care a semēnat în broșurile sale naționale estreme și, să o spunem verde, șoviniste a semēnat, dic, cu anii vēntul egoismului de rasse, se miră acum, că seceră furtună. Ací stă el, un învățacel modern de fărmedătoriu, sub blăstăm acti-vității sale proprie:

„De spiritele ce le-am invocat,
Nu mai pot scăpa!”

Ean să vedem, on. Casă, cine sânt acele „spirite,” în fața cărora și pe un Bela Grünwald îl iau fiorii?

Cine sânt, cari produc în viața de stat a Ungariei curenturi, de cari li teamă și bărbaților curagioși, ba chiar aceloră, cari nu suferă de o conștiință scrupuloasă? Eu cred, că aceste faiseurs nu sânt a se căuta în mijlocul fiilor lui Arpad, în tabăra adevărat maghiară; opiniunea publică, presiunea și teorisul ei le fac aceia, cari fac în ziua de astăzi în Ungaria aproape întreaga politică, ba dau întregii vieți publice în Ungaria un haut-gout particular: neofitii. — Această specie este cu mult prea însemnată și, deși au intrat ea în toate membrele trupului nostru de stat, până acuma prea puțin băgată în samă, încât să nu țin eu de datorința mea patriotică, a o caracteriza cu vr'o câte-va linii. Neofitii nu se recrutează, precum am dis, din neamul maghiar, ci din fiii celorlalte neamuri ale Ungariei. Ei se lapadă de neamul lor, fiindcă nu voiesc a lua parte la soarta cetățenilor de-a doua clasă; ei se alătură neamului domnitor cu oare-care îndrăzneală și se încearcă cu tot adinsul între ei a satisface cu oare-care lăcomie ambițiunii lor. Ei fac din patriotism o speculațiune, se supralicitează unul pe altul în alipirea farisăiască cătră stat, și innegresc din profesiune pe ori cine, care nu aparține clicei lor sau care nu șed în tabăra celor cu putere. Acum mă adrez cătră D-Voastră, domnii mei colegi, cătră „părinții patriei” și vă întreb: puteți D-Voastră suferi ca oamenii, pe cari i-a adus egoismul și lipsa de caracter în tabăra Maghiarilor, să aibă influență normativă asupra conducerii destinului statului nostru? Puteți D-Voastră suferi, că copilul de șvab din Torontal și copilul de slovac din Trencin, cari s'au îmbuldit în mijlocul D-Voastră pentru a aparține privilegiilor și a face carieră repede, (sgomote și strigări din stēnga estremă! la ordine!) eu aici nu vorbesc de indiviți, ci de figuri tipice — puteți D-Voastră suferi, ca astfel de cavaleri de industrie politici să falsifice fără pietate caracterul statului unguresc și, pentru ași ajunge scopurile lor egoistice, să'l împingă în căi, care nici când nu'i vor fi spre bine?! (mişcare).

Eu însă vă dic, domnilor: până când neamul maghiar nu este în stare, a lăsa să se facă politica sa prin proprii sei fii, până când el este avisat a lăsa, ca întreaga activitate oficială și oficioasă în presă, în oficiu, și pe toate terenele vieții publice, să se îngrijască prin astfel de neofiti, pentru că fiilor sei proprii le lipsese diligența, perseveranța și tehnica — până atunci statul unguresc nu va înflori, căci istoria universală ne învață, că seminția de paraziți a neofitilor numai acolo poate ajunge la influență și putere, unde viața publică este bolnavă, unde în stat este ceva putred! De ar succede statului unguresc de-a se însănoșea de acest rău! Dar să nu uitați: La aceasta se cere voință serioasă și muncă perseverantă din partea neamului maghiar.

(Va urma).

Revista politică.

Sibiu, în 27 Aprilie.

Proiectul de lege pentru impunerea limbei maghiare s'a primit și în desbaterea specială cu puține modificări, cari sânt mai mult menite a însăpri decât a domoli. Bela Grünwald și Aladar Molnár s'a întrecut cu această ocaziune în espresii drastice în contra naționalităților. Dacă ne va permite spațiul vom reproduce din desbaterea specială foarte instructivă și adese vătămătoare pentru Români, momentele mai întresante. Nemții și Cechii din Austria

tot mai mult se apropie unii de alții și este foarte probabil, că în sfârșit se vor înțelege. Din ambele părți se va esmite o deputațiune de cinci membri pentru înțelegerea definitivă.

Rușii au început deșertarea Rumeliei răsăritene. Preparativele pentru deșertarea Bulgariei încă s'au început. Batalioanele rusesci de instrucție, înființate pentru deprinderea miliției bulgare, se disoalvă. Mulți oficeri rusesci a căpătat voie a se reîntoarce cu concediu la Rusia încă înainte plecării trupelor lor. Deputațiunea adunării bulgare naționale pleacă numai după ce principele Donducoff-Korsakoff se va reîntoarce; deputațiunea are misia, a încunoscința pe principele Battencerg despre alegere.

În Constantinopole se crede pozițiunea lui Caratheodory-pașa de sgduită; sultanul îi impută, că n'a fost rigoros destul față cu Austro-Ungaria în cestiunea Novi-Bazar.

În camera din London marchisul de Salisbury vorbind de România a dis, că cele trei puteri vecine acestui stat au recunoscut independența lui, dar Italia, Francia, Germania și Anglia nu s'au rostit încă, așteptând împlinirea stipulațiunilor tractatului dela Berlin. Ministrul englez crede însă, că puterile au astăzi dreptate a presupune, că aceste stipulațiuni vor fi în curând deplin executate.

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român”)

Ședința XIII.

(Înceiere.)

La bugetul B) „mijloace proprie archidieceșane,” titlul: I pos. 1, 2, 3 se votează neschimbate cu adaugerea următoarelor pos. „pentru susținerea organismului consistoriului metropolitan pe anul 1880 în modul și și cu rezervele cuprinse în concludul sinodului din 1877 Nr. 122 600 fl.”

„Reparaturi la reședința arhiepiscopicească 100 fl.”

„Pentru un referent în senatul episcopesc al consistoriului 1200 fl.”

Titlul II. posiț. 1, 2, 3, 6 se votează neschimbate cu adaugerea pozițiunei: „Ajutoriu emeritatului protopresbiter din Sighișoara 200 fl.”

Titlul III. posiț. 1, 2, 7 se votează neschimbat.

Titlul IV. posiț. 1, 3 se votează neschimbat.

Titlul V. se șterge din veniturile casselor fondului seminarului Andreian A., care o solvește vicariul arhiepiscopesc actual pentru locuința sa. În legătură cu aceasta se pune la dispozițiunea vicariului arhiepiscopesc actual archimandritului Nicolau Popea ad personam, întreg tractul I al casei din strada măcelarilor Nr. 41. ca semn de recunoscință în mod gratuit.

La acest titlu se votează nemodificate posiț. 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, cu adaugerea posiț.: „spese la grădina agronomică 200 fl.”

Titlul VI posiț. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 se votează nemodificate ear posiț. 4: „remunerațiune casariului la epitropia archidieceșană” se votează 500, la posiț. 5 „remunerațiune controlorului la epitropia archidieceșană” se votează 400 și la posiț. 10: „remunerațiune extraordinară casariului pe anul trecut” 400 fl.

Titlul VII posiț. 1, 2, 3, 4, se votează nemodificate.

Titlu VIII posiț. 2, 3, 4, se votează nemodificate adăugându-se o posiț. nouă „dare de venit după interesele capitalelor elocate la privați 60 fl.

Titlu IX. posiț. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, se votează nemodificate adăugându-se posiț. „reparaturi la casele tipo-

grafiei” 200 fl., și spese extraordinare 500 fl.

Titlul X. se votează nemodificat.

Titlul XI se șterge din bugetul B) și se trece la bugetul C).

Titlul XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV se voteze nemodificate.

Bugetul C) dela titlul I—XXXV se votează nemodificat, aduogându-se un titlu nou „Fundatiunea Șaguniană pentru doue eparchii” (din bugetul B)

Ședința următoare se anunță pe mâne la 9 oare dimineața. La ordinea zilei rapoartele comisiunilor.

Ședința se încheie la 2½ oare după ameăzi.

Ședința XIV.

Ședința se deschide la 10 oare înainte de ameăzi. Pentru autentizarea protocoalelor ședințelor XI XII și XIII, — Sinodul face dispozițiunile de lipsă la sfârșitul ședinței.

Presidiul presentă: Rugarea prototului Basiliu Matora din Câmpeni pentru asigurarea dăruirii la 1873 de Anca Petru Munioc, și la anul 1876 de Cotișel Nicodim în favorul bisericeii gr. or. din Certeje. — Se transpune comisiunei petițiune.

Deputatul Ioanichie Olariu face următoarea propunere: Preavenabilul sinod să binevoiască a concludere, ca pe venitoriu să se aplacideze oficiilor protopresbiterale ca paușal de cancelarie pe fie-care an o remunerațiune în minimum de 60 fl. v. a. din fondul arhiepiscopiei. — Se transpune comisiunei pentru propuneri.

Deputatul Ananie Trombițaș face următoarea interpelațiune: Încercata Înalt preasânția Sa părintele arhiepiscop a satisface concludelor sinodale din 1877 și 1878 cu privire la pașii ce sânt a se face pentru modul distribuiri ajutorului de stat? Și dacă nu, are de cuget a satisface acestor concludere la timpul oportun.

Presidiul răspunde; că după încheierea sesiunii anului trecut, având a se ocupa cu pregătirea agendelor congresului național bisericesc, nu a putut grăbi ași căuta ocaziune pentru a satisface acelor concludere. După congres au întervenit și alte împrejurări cunoscute membrilor sinodului, cari l-au adus la convingerea că, nu este oportun în împregiurările existente a resuscita la locul seu aceste întrebări. De altcum a creșut, că este chiar în interesul nostru a aștepta o ocaziune mai binevenită în această privință când își va ține de datorință a satisface concludului sinodal.

Interpelantul se declară mulțumit cu răspunsul. — Spre știință.

Urmează la ordine raportul comisiunei finanțiare. Raportorul comisiunei Anania Trombițaș raportează despre inventariul general al averii archidieceșei și al tipografiei archidieceșane. Se ia spre știință.

În legătură cu obiectul de sub Nr. precedent, — Sinodul decide: că pe viitoriu fundatiunea pentru cele doue eparchii să nu se mai numere între fondurile archidieceșei ci între deposite, ear comisiunea tipografiei archidieceșane să compună pe viitoriu inventar special despre întreaga sa avere.

Urmează la ordine raportul comisiunei pentru propuneri: Raportorul A. Trombițaș cu privire la propunerea dep. Ioan Popea de a se escrie premii pentru cărți didactice din raiionul învățământului religiunei în scoalele elementare și gimnasiale, propune: A se lua deocamdată această propunere dela ordinea zilei. — Sinodul decide: Obiectul din cestiune se transpune consistoriului spre a'l studia și a veni cu o propunere în merit la cea mai de-aproape sesiune a sinodului.

Același raportor raportând despre propunerile dep. I. Botean ca lo-

cul de scrutiniu la alegerea deputaților mireni și locul de alegere al deputaților clericali în cercul electoral IV (Deva) să se strămute dela Deva la Orăștie; și a deputatului I. Popea, ca locul de scrutiniu al cerc. XVIII Brașov, pe viitoriu să se strămute dela Săcele la Brașov, propune și sinodul decide: Propunerile din cestiune se transpune consistoriului archidieceșan spre competență afacere.

Același raportor raportând despre propunerea dep. I. Botean, ca pe viitoriu tractul protopresbiter al Orăștiei să fie tacsat de clasa II-a de nu de a III-a propune și sinodul decide: Se transpune consistoriului spre competență afacere.

Cu privire la propunerea consistoriului archidieceșan de sub Nr. 554 ex 1879 de a se ficsa vre-o sumă din fondul de 30,000 pentru cumpărarea unei cantități oare-care de pământ spre asigurarea subsistenței parochului nostru din Mureș-Oșorheiu, același raportor propune și sinodul decide: consistoriul archidieceșan se însărcinează a cumpăra prin concluderea comitetului parochial din M. Oșorheiu din fondul de 30,000, succesive pământ, care remănând proprietatea acestui fond să se dee spre usufructuare parochului și respective protopresbiterului gr. or. din M. Oșorheiu.

Urmează la ordine raportul comisiunei pentru bugetul casei. Raportorul George Dănilă propune și sinodul decide:

1) Diurnele deputaților sinodali pentru sesiunea presentă și ale membrilor comisiunei generale se statoresc cu 3 fl. pe zi, remunerându-se numai prezențele efective, ear la esterni cu două zile mai mult, computându-se timpul venirii și întoarcerii dela sinod.

2) Deputaților esterni li se rebonifică și spesele de drum avute efectiv în proporția prezențelor.

3) Competențele, ce au a selicuida de biroul sinodal se vor acoperi din vre-un fond archidieceșan disponibil, pelângă restituire din colectele ulterioare, ce se vor face spre acest scop.

4) Pentru acoperirea speselor biroului se statoresc suma de 20 fl.

5) Cu executarea acestui conclud se însărcinează consistoriul archidieceșan care pre viitor va avé a procura de timpuriu datele de lipsă, relativ la depărtarea fie-cărui deputat în direcțiunea liniei călei ferate dela locul ținerii sinodului.

Același raportor cu privire la cererea alesului dar neverificatului deputat I. Bojiță, pentru asignarea diurnelor pe 5 zile, și a speselor de drum în sumă de 8 fl. 10 cr. sinodul decide: deputatului neverificat I. Bojiță i se rebonifică competența de drum cu 8 fl. 10 cr. și diurnele din 7—12 Aprilie incl. cu 3 fl. la zi. Cu executarea concludului se însărcinează biroul sinodal.

Cu privire la cererea dep. A. Trombițaș pentru rebonificarea speselor de călătorie și a diurnelor cei compet ca membru al comisiunei esmise prin sinodul archidieceșan din 1878 Nr. 79 în afacerea convocării congresului și consistoriului metropolitan același raportor propune și sinodul decide: Spesele de drum și diurnele de 3 fl. pe zilele specificate în petițiunea sa să se aviseze prin biroul sinodal la cassă.

Urmează la ordine raportul comisiunei petițiunare. Raportorul Absolon Todea cu privire la rugarea comitetului parochial gr. or. din Ciojocna pentru un ajutor în bani spre scopuri școlare din vre-un fond archidieceșan propune și sinodul decide: Se transpune consistoriului.

Rugarea comitetului parochial din Binținț pentru dobândirea unui ajutor de cel puțin 500 fl. spre edificarea scoalei confesionale române gr. or. — Se transpune consistoriului spre a o lua în posibilă considerare.

Rugarea sinodului parochial din opidul Deva pentru un ajutor anual de 100 fl. la salariul învățătorului dela scoala confesională română gr. or. din Deva — Se transpune consistoriului spre a o lua în posibilă considerare.

Rugarea parochului gr. or. din Rohia, Aron Cosma, pentru un ajutor de cel puțin 50 fl. din ajutorul de stat pro 1877 prezentată sub Nr. 58 din 1878 — Se transpune consistoriului.

Rugarea Paraschivei Pop din Alba-Iulia pentru estradarea sentenței divorțiale a fiicei sale Carolina Vlad — Se transpune consistoriului.

Rugarea comitetului bisericesc din Mihăești, tractul Dobrei, pentru un ajutor în bani spre continuarea edificiului bisericești nouă, ce are să se înceapă. (Nr. 37 a) 1878) — Se transpune consistoriului.

Rugarea parochului Mihai Chebelean din Nyárád-Szt-Benedek pentru a i se da ajutorul de stat pe tot anul (Nr. 37 b) 1878) — Se transpune consistoriului.

Recursul lui Gregor Simedru și Ioan Romosan, episcopii în Vinerea în contra deciziunii consistoriale în afacerile episcopiei parochiale de-acolo (Nr. 37 c) 1878) — Se transpune consistoriului.

Cererea lui Basiliu Matora, paroch în Cămpeni, pentru asigurarea dăruirii făcute la 1873 de Anca Petru și la a. 1876 de Nicodim Cotișel în favoarea bisericești gr. or. din Certeje — Se transpune consistoriului.

Pentru autenticarea protocoalelor șed. XII, XIII și al ședinței prezente presidiul propune și sinodul decide: autenticarea protocoalelor din cestiune se va face Vineri la 11 oare în comisiune de toți membrii sinodului, cari vor fi prezenți în Sibiu.

Presidiul constată cu multă plăcere, că deși din consultările acestei sesiuni n'a rezultat creațiuni de o însemnată deosebit mare, totuși sunt rezultate, deși modeste, dar salutare pentru biserica noastră, și corespunzătoare puterilor de cari dispunem. Mulțămesc apoi deputaților pentru concursul și bună voința, cu care i-au ușurat deslegarea agendelor acestui sinod și și exprimă mulțămirea că sub decursul acestei sesiuni sinodul a avut ocaziune, de-a și exprima simțăminte sale de loialitate către Prea Înălțatul împărat și rege și către dinastie, simțăminte, cari se vor păstra a bună samă și pe viitor. Accentuează apoi pașii făcuți de episcopatul nostru și de consistoriu pentru salvarea autonomiei bisericești, și a pazei publice din țară și dând deputaților bicuventarea arhierescă declară sesiunea sinodului archidieceșan pro 1879 de încheiată.

Deputatul, Vicariul N. Popea mulțămesc Inaltului presidiu, părintelui Archiep. și Metropolit în numele sinodului, pentru ostenețele ce și-a dat întru conservarea autonomiei noastre bisericești, pentru nisunțele de-a aduce biserica pe cale sigură la scopul ce doresce să l'ajungă și pentru paciința și faptul cu care a condus pertractările acestui sinod.

Despre această încheiere a sinodului present se ia act la protocol.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Tractul prot. Turda super. 23 Aprilie.*) Onorate D-le Redactor! În prețitul jurnal „Teleg. Rom.“ Nr. 39, pre carele ai onoare a l' redige, ai fost așa de afabil, încât ai consimțit cu publicarea unei corespondențe mali-

*) Răspunsului acestuia nu i-ar fi locul aici; dar ca să nu ni se poată imputa parținitate îl publicăm tocma la locul acesta, fără comentariu. Red.

țioase cu tema: Tractul prot. Turda super. 1 Aprilie († Preotul Ioan Popescu) subscrisă de „Unul ce a fost de față la înmormântare,” prin care acel „Unul...” cu o nerușinare deamă de un vagabund, lipsit de ori-ce conștiință, declară toată preoțimea din protopresbiteratul Turdei superioare de „fără caracter și fără conștiință”; ear pre fie ertatul paroch din Ripa de jos, Ioan Popescu, îl ridică la al treilea ceriu.

N'avem intențiunea de-a face o analiză despre viața repositărilor preoți Vasile și fiul acestuia Ioan Popescu, căci: „de mortuus nihil, nisi bene,” și dacă voim a ne supune acestei acsiome, apoi de „bene” prelângă toată bunăvoința și simțul nostru de dreptate nu ne dă mâna, n'avem material de-a pute scrie. De „rău” nu ne concede acsioma, dar mai vântos simțul nostru de umanitate și moral.

Să scie însă lumea, înțelegem, lumea care e capace de-a prinți adevărul și dreptatea cumcă aceasta corespondență malițioasă este eșită din peana unei mâni păcătoase, pline de răutate și invidie. Să scie on. public, că acel „Unul...” și-a vârsat veninul, care nu l'a mai putut purta, numai din interes parțial. Preoțimea acestui tract prot. nici când n'a fost desbinată. A existat divergență de opinii, nu însă desbinări. Preoțimea acestui tract au trăit în cea mai bună concordie și frățietate, ca o familie plină de dragoste. A venit însă dela anul 1872 încoace, de când adică: „cel din urmă preot din tractul acesta a fost denumit de administrator protopopesc, multe fortune, multe vântoase rele asupra acestei preoții. Cu era acestei administraturi provisorice a tractului nostru a intrat și era duchului satainei. A asudat mult acest duch necurat, și-a pus toate puterile, au resturnat toate petrele, au folosit toate mijloacele numai și numai să poată sēmăna sēmēnța discordiei, pismei satanice și a neînțelegerii între preoțimea și poporul acestui protopresbiterat. Câte denunțări, câte calunnii, câte procese disciplinare, toate le-a probat acest duch al diavolului. Ei! dar prevedența divină a veghiat cu îndurare asupra preoțimei și poporului din acest tract. Ea nu s'a lăsat înșelată nici trasă în raionul discordiei și neînțelegerii; ci a fost, este și va rămâne una, neimpărechiată, condusă de sēmēmētul concordiei, a iubirei și frățietății. Acesta enecasul la acel „Unul...”, căci „Unul” au fost „Unul” este și „Unul” va și rămâne, și în acel „Unul...” peștiș la inimă, cum este, să și rămână pururea duchul neînțelegerii, discordiei și neunirei.

Dacă acum acestui „Unul...” nu i-a succes a ne împărechia, a ne înhăma și a ne face instrumente oarbe dorințelor și aspirațiilor lui parțiale, vedânduși toate planurile duse pe ghiață și vedēnd că sūntem prelângă toate machinațiunile lui, tari ca stânca în convingerile noastre, cum vine și după ce analogie și rațiune declară astfel în public pe o corporațiune întreagă?! Asupra acestei espectoratiuni și invective malițioase ne exprimăm indignațiunea și disprețul, ce l' merită; ear pre acel „Unul...” ce de după culise aruncă tină și se nisuesce a seduce opiniunea publică, îl declarăm de un calumniator nerușinat, lipsit de tot simțul uman, până atunci, până când nu și va da numele, ca așa să putem sta de vorbă înaintea publicului, nu de după tufă, ci față în față, cum preține caracterul solid și morală.

Tot odată fiind-că acel „Unul” fără nici o excepțiune vatămă onoarea fie-cărui preot din acest protopresbiterat, căci enunțațiunea „onoare excepțiunilor” cari sūnt rari ca peana de corb alb” atâta va să dăcă, cât, toți până la unul sūnt fără caracter și fără conștiință, pentru că noi scim, că corb alb nu există și „per consequentiam” preot cu caracter în tractul no-

stru încă nu există, așa: tăind aceasta în onoarea fie-cărui, în onoarea, carea e cel mai scump tesaur a unui individ, rugăm și tot odată provocăm pe dl redactor a descoperi numele acelui calumniator, ca astfel se ne putem purifica pe calea ordinară.

Că a fost repositatul paroch Ioan Popescu iubit de poporeni, este o cestiune de care nu ne atingem cam de odată. Scim atâta, că în contra tuturor protestelor poporenilor sei, au fost impus de paroch; scim atâta, că nici după devenirea lui de paroch, nu și-a știut căsciga încrederea și iubirea poporului: ceea ce se vede de-acolo, că poporul cel mai de frunte în loc de-a merge la înmormântare, și-a făcut cale la economia de câmp, și pe lângă toată dojana subjedului nostru cercual, a unui preot și a unui învățătoriu, cari mergea la înmormântare, n'a voit a și lăsa lucrul, ba, din iubirea cea mare cătră repositatul lor păstoriu, s'au exprimat unii: „bine că am scăpat de dracul, ce a sărit preste gard în mijlocul turmei.” Dacă aceasta este iubire, se judece lumea, se judece însuși acel „Unul...”

Rugăm pe dl redactor despre a cărui dreptate, față de toți, sūntem convingși, a da loc acestui răspuns în coloanele prețitului șiuarius „Telegr. roman.”

Tot odată, fiind-că noi nu voim a macula pe nimene de după culise, cum e obiceiul acelui „unul ce a fost de față la înmormântare” avem onoare a ne subscrie cu numele legiuit, primit în s. botez.

Galation Șagău, paroch în Idicel. Ioan Branea, paroch în Maierău. Chiril Fulea, paroch în Filia, notariu tractual și administrator al parochiei Restosnea. Dimitriu Cornea paroch în Ibănesci și asesor ppsc. Ioan Petru, capelan în Ibănesci și capelan campestru r. ung. Ioan Fulea paroch în Jabeșița catechet la gimnas. real. în Reghin asesor protopopesc.

Varietăți.

* Escel. Sa I. Preas. Archiepp. și Metropolit Miron Romanul a plecat Joi cu trenul de sara la Budapesta spre a lua parte în casa magnaților la desbaterea proiectului pentru introducerea limbei maghiare în scoalele populare.

* (Necrolog). Paraschiva Morariu născută Dușan cu inima frântă de durere, aduce la cunoștință tuturor consengenilor și amicilor că scumpul ei soț *Alecsandru Morariu* cleric de cursul III-lea în floarea etății, în a doua deci și doua primăvară a vieții sale, după un traiu conjugal abia de jumătate de an, frânt de un morb grav de dece zile, la 29/17 Aprilie, își dete nobilul seu spirit în mânilor atotputintelui creatoriu deplâns fiind de scumpa sa soție Paraschiva, mama sa Petrina și sora Carolina, cari toate își concentrase speranța în unicul fiu respective frate și soț; defunctul pe lângă soție, mamă, soră și consangeni este deplâns și de clericii institutului Andreian și de întreaga comună Bertin carea aștepta un bun păstor în tinerul teolog, căruia cu toții îi esprima: să i fie țărina ușoară și memoria binecuvântată!

* (Escriere de premii). Conform decisului din 25 Noemvre 1878 al comitetului despărțământului III (Sibiu) al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român se conferă din partea numitului despărțământ: a) patru premii, a l # pentru cele mai bune prelegeri practice din ori care obiect de învățământ din scoalele populare române, ce se vor înainta în scris cel mult până la 1 Septemvre a. c. din partea învățătorilor scoalelor populare române de

pe teritoriul numitului despărțământ; b) Un premiu de 25 fl. pentru învățătorul român de pe teritoriul acestui despărțământ, care va arăta grădina de scoală cea mai bine întocmită. Cei ce vor reflecta la aceste premii să se adreseze la dl protosin cel Dr. Ilarion Pușcariu, directorul despărțământului.

Celelalte diare române mai ales din loc, sūnt rugate a petrece această notiță în coloanele lor.

* (Dispoziție nouă pentru mersul trenurilor). Din 15 Maiu începēnd trenul ajunge în Sibiu odată pe și la 12 oare 35 minute înainte de ameați (adecă cu 3 oare mai târziu ca până acuma) și pleacă odată pe și la 6 oare 20 minute dimineața. În numărul procsim vom aduce schimbarea completă în mersul trenurilor pe linia răsăriteană a drumului de fer al statului.

* (La loteria) de efecte jucată în favoarea fondului reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și giur în urma tragerii ținute în 5 Maiu 1879 în sala scoalei confesionale din Făgăraș conform planului de joc aprobat de inaltul ministeriu regiu de finanțe cu grațioasa rezoluțiune dto 9 Faur Nr. 8050 ex 1879, au câștigat următorii numeri și anume: Nrii 375, 144, 119, 623, 720, 309, 682, 492, 140, 64, 288, 684, 614, 497, 565, 777, 147, 425, 468, 433, 453, 8, 458, 454, 456, 428, 774, 112, 102, 167, 602, 162, 301, 300, 293, 476, 600, 780, 172, 475, 569, 384, 100, 643, 246; 399, 22, 57, 58, 566, 637, și 754.

a) Conform §-lui 3, al menționatului plan obiectele căscigate se vor strada numai pe lângă renapoierea losului original.

b) În sensul §-lui 4, câștigurile au a se ridica dela presidiul reuniunii directe sau a cere spedarea lor, însă pe spesele respectivului câștigătoriu.

c) Obiectele câștigate au a se ridica în termin de 30 zile dela sortire, căci la din contră recad în proprietatea fondului numitei reuniuni. Făgăraș în 5 Maiu 1879.

Reuniunea femeilor române gr. or.

Anastasia Popescu m. p.,

presidentă.

Ioan Turcea m. p.,

secretariu.

* (Programa Nihilistilor). O foaie mică din Rusia, *Crymschi Listoc*, (Gazeta Crimului), care apare numai de două ori pe săptămână are meritul, că a estras chiar din publicațiunile tăciunilor ruși acele frase, care se poată da lămuriri asupra programei Nihilistilor. Eată frasele, pe care se bascază programa comitetului revoluționar, arētând tot de-odată și isvorul de unde sūnt estrase:

„Idealele fostilor liberali și chiar republicani sūnt nisce povesti invchite.” (Wpered I pag. 36).

„Garibaldi și Felix Pyat, chiar desperatul și ateistul Felix Pyat sūnt nisce „Pancenii inapoiati.” (Wpered IV, pag. 74).

„Comuna Parisului din 1871 merită oare care vață în ochii nihilistului, căci uciderile și arderile ei reprezentă pentru viitoriu „o rasă de lumină,” dar și ea nu e „îndestulitoare căci n'a făcut nici un pas decizător, și deși ținta ei a fost sguduirea societății din bazele ei putrede, tot n'a cutezat să înainteze spre țintă.” (Wpered V. 129, 133).

Oamenii dela „Wpered” vor lucra „mai conștiințioși” și nu se vor mulțami cu „măsurile pe jumătate,” ca comuna, care impușca „numai” cu decimile obstacelui ei. Ei nu se vor retrage dinaintea ori-cărei asprimi. (Wpered VIII, 229), ei recunosc necesitatea unui războiu aprig „purat prin furt, pustiiri, prădări și ucideri,” ceea ce ar cuprinde și nimicî tot ce

ar pute împedeca înflorirea societății actuale." (Wpered I, 21).

"Nihilistii tind la sfărmașia societății burgeze, îngropând sub ea lumea veche." (Programa Nabat, pag 2).

"Nihilistii tind la confiscarea tuturor bunurilor. (Wpered XIX 592).

"Nihilistii cer delăturarea familiei" (Nabat 5); "religiei" (Wpered XIX 584) și a "libertății" ca o noțiune fără pic de cuprins."

"Acest program va căuta să îl îndeplinească societatea noastră cu ajutorul partidului revoluționar polon; (Wpered I, 3—4) decretând apoi sentința de moarte "cu arma în mână împotriva tuturor călăilor, neguțătorilor și proprietarilor." (Wpered XIV, 325); ei vor întinde vëlul spaimii asupra tuturor, cari nu nutresc ideile lor. (Narodnaja Rasprava, adevăratele dreptate poporului I, 11).

"Nihilistii vor nimici tot ce le va sta în cale sau le va îngreuna îndeplinirea programei lor, fie persoane, fie lucruri, fie referințe." (Narodnaja Rasprava I, 14).

"Cine nu e pentru nihilisti este împotriva lor și cade sub gloanțele revolverelor lor." (Navodnaja Rasprava II, 5).

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 9 Mai n. „Fremdenblatt” raportează: În cercurile deputaților se afirmă, că sesiunea senatului imperial austriac se va încheia sârbătorește în 17 Mai prin un mesaj al Împăratului.

Viena, 9 Mai n. O adunare de 112 deputați ai partidei constituționale a primit cu unanimitate cunoscuta programă.

Constantinople, 9 Mai n. Un raport din „Pol. Cor.” pretinde, să nu se dea prea mare însemnătate faimelor despre o alianță ruso-turcească.

London, 9 Mai n. În casa de jos a declarat regimul: Anglia și-a dat consimțământul la o mediațiune în cesțiunea grecească printr'o conferință de ambasadori în Constantinople.

Francia și Anglia sunt cointeșeși cu privire la o prolongațiune pe șese luni a tratatului de comerț.

Bibliografie.

Resbelulu orientale ilustratu de profes. Dr. A. P. Alessi și profes. Mucsimu Popu. Gratz, 1878. I—VIII.

După cum își vor aduce aminte onor. cetitori, încă în anul trecut am fost atras atențiunea publicului asupra acestui op, a cărui fascicul I l'am fost primit. Fasciculul II nu ne mai veni și se părea că întreaga întreprindere sau a dat de pedece însemnate sau s'a sistat chiar cu totul. Într'un târziu însă primiram scirea, că fasc. II a fost confiscat de poliție, pentru că în el se tracta în nisce termeni aspri despre alipirea Bucovinei la Austria. Editorului Cieslar din Gratz i s'a făcut o daună de mai multe mii florini, precum se asigură. Totuși el continuă cu perseveranță opera începută, scoțând fasc. II într'o ediție nouă „îndreptată”. De curând a apărut fasc. VIII. Am primit totdeodată și un frumos tablou (oleotipie) „Ocuparea Plevnei”, ce pentru ori-care casă română ar fi o podoabă.

Întreprinderea d-lui Cieslar merită toată lauda pentru tipariul frumos, ilustrațiunile netede și preste tot ajustarea elegantă. Păcat numai că atât prin limba cât și cu deosebire prin ortografia opului, i s'a închis acestuia calea la publicul românesc cel mare din România unde cărți scrise după sistemul Blăjan nu se citesc așa dicând de loc. Astfel, durerere, dl Cieslar pentru jertfele sale, de care însuși ne vorbește într'un cerculariu, nu va pute primi respalata cuvenită.

Altcum recomandăm publicului opul din cesțiune.

Bursa de Viena

din 7 Mai n. 1879.

London	117 40
Argent	—
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 85½

Economico.

Sibiu, în 3 Mai n. Têrgul anual, carele s'a ținut în luna aceasta a fost peste tot foarte nemulțămitor. Causa sânt banii. Împregiurările sub care trăim sânt foarte sinistre și așa de suprimătoare, în cât lipsa își rădică capul din fie-care satu și mai din toate casele chiar și în oraș. Dintre toate têtgul vitelor a fost mai mânos și cu mai mare vioiciune. Vitele au trecut. Celelalte articole n'au avut nici o căutare. Vai de loc! Tot negoțul stagnează precum în genere așa și la têtgul din luna aceasta. Deși timpul a fost frumos, cercetarea têtgului totuși a fost miserabilă. N'au fost cumpărători dară nici vênđători. Comunicația s'a mărginit la acest têtg mai numai la articlii necesari pentru susținerea casei. Dintre vênđătorii articolelor diferite de vite au făcut ceva têtg mai bun numai funarii și curelarii, dară și aceștia numai cu cumpărători din România. Vênđătorii de vestiminte au fost reprezentați în têtg mai bine ca ori și când, numai au și avut un têtg mai rău ca ori și când.

Cereale și bucate au fost foarte puține de vênđare de-aceea prețul lor s'a urcat pe neașteptate. Dintre celelalte notăm următoarele prețuri: pro 100 chilo: Cănepe fl. 34—36; în necurăți: fl. 70—75; o păreche pei de bou nelucrate fl. 22—40 fl. v. a. o păreche pei de vacă fl. 20—28; pei de miel negre de cualitatea primă fl. 3.50; de cualitate mijlocie fl. 2.50 și de cualitatea ultimă fl. 1.80; cele albe toate fără deosebire fl. 1.30; peile de capră cele mai frumoase s'au putut vinde debia până cu 1 fl. Foarte rea trecere a avut și unsoarea de porc, carea s'a vênđut cu fl. 50—55 slămina cu fl. 50—56; untura cu fl. 52—58; sêul cu fl. 50—56; sêpunul cu fl. 38—40; sêul brut cu fl. 30—32.

Têtgul vitelor cum am amintit deja a fost cel mai bun. Cu deosebire tare a fost căutate vitele cornute, cari pe lângă mari prețuri nu se puteau căpăta. Caii au fost foarte bine reprezentați, întrebare mai vioaie însă era după cei țărănesci; oile și miei i au fost rău reprezentați și foarte mulți cumpărători s'au depărtat nemulțămii. Boi s'au vênđut circa 1200 capete cu câte 200—300 ba chiar și cu 350 fl. părechea; vaci circa 540 capete cu câte fl. 60, 80 ba și până cu 120 fl. v. a.; biboli s'au vênđut la 250 capete cu deosebire bibolițe cu fl. 80—100; oile și miei s'au vênđut în număr cam la 2300 părechi cu câte fl. 11—12; 14—16 și cele mai de frunte cu câte fl. 17—18 părechea.

Capre s'au vênđut circa 120 părechi, fie-care cap de capră se plătea cu câte fl. 7—8; cai circa 750 capete dintre care cei de ham cu fl. 50—300 după cualitate; armăsarii și soiurile cele mai nobile s'au plătit după cualitate cu câte fl. 300—400 pro cap.

Porcii n'au fost căutați dar apoi a fost și puțini în têtg.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: În 29 Mai imob. lui Vasile Măstean din Simeria (judec. cerc. Hoghin); în 15 Mai imob. lui Naftali Rosenwasser în Felsö-Bánya (judec. cercului Nagybánya); în 30 Mai și 30 Iunie imob. lui Stefan Maksai în Mocșa (trib. M. Vársrhely); în 5 Iunie imob. lui Gheorghe și Nicolae Bota în Acmar (trib. Alba-Iulia); în 19 Mai imob. lui Gligor Dulkoș în Bobohalma (judec. cerc. S. Szt Martin); în 15 Mai imob. lui Ioan Pangu în Racovița (trib. Sibiu); în 13 Mai imob. lui Dominic Kovacs în Măgherus (judec. cerc. S. Szt György); în 17 Mai imob. lui Michail și Maria Emerich (trib. Bistrița); în 17 Mai și 17 Iunie imob. aparținetoarea de rămasul după

Regina Balbiener în Sibiu (Frideric Gundhardt notariu reg. public); în 30 Mai și 30 Iunie imob. aparținetoare de masa concursuală Molnar et Comp. în Diosseg (judec. cerc. Székelyhid); în 20 Mai și 20 Iunie imob. Elisei Müller în Bistrița (trib.); în 28 Mai și 28 Iunie imob. lui Andreiu Bajk și soți în Boița (judec. cerc. Hațeg); în 6 Iunie pretensiunile active aparținetoare de masa concursuală după comerciantul Stefan Binder (trib. M. Vársrhely).

Nr. 126/1879.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan prelângă neputinciosul paroch Georgiu Cojan în parochia de clasa a III gr. or. din Peștera protopresbiteratul Branului, se escrie prin aceasta, cu concesiunea măritului consistoriu archidiececan dto 13 Martie 1879 Nr. 55 B. concurs cu termin de o lună de zile dela publicarea acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu mai sus amintitul post de capelan sânt jumătate din toate venitele parochiale în suma de 200 fl. v. a.

Concurenții au ași trâmite scrisurii suplicele lor instruate în sensul statutului organic și conform dispozițiunilor sinodului archidiececan din 1873 pentru regularea parochiilor § 16 pt. d.

Brașov, 4 Aprile 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv:

Iosif Barac m. p.,
protopresb. ca adm. al protopresbiteratului Branului.

Cancelaria,

advocatului Dr. N. Olariu se află din 1 Mai în piața mare (grosser Ring) Nr. 16 etagiu prim. [18] 2—2

Praturile musante lacsative din Elöpatak

conțin compozițiunile chimice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste praturi la catar de stomach, spasmi de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșarea ferei, petri în feară și gălbănare la respirarea grea și baterea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecțiuni cataralice ale rerunchilor, a beșicii și canalului de urină, în contra formării de nêsip, la catare cronice și umflături ale matricei, curgere, dispozițiune la vêrsarea de sânge, la amețeli, suirea sângelui cătră cap și cătră piept.

Aceste praturi întrec în efect atât sarea scumpă de Karlsbad, cât și praturile lui Seidlitz.

Prețul unei scătuice ce cuprinde 12 doze cu îndreptariul spre folosire cu tot 80 cr.

Depositul general: În Brașov la apotecariul Szava; în Sibiu la F. A. Reissenberger, comerciant. [13] 5—12

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o executare foarte solidă, umblet ușor mare productivitate și treerat curat a

mașinilor de treerat cu brațe și cu vêtej

pentru 1 până 8 cai sau boi,

atât locomobile cât și stabile. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobot etc. etc.

Cataloage ilustrate în limbile țerei grătuite și franco. [14] 7

Neoplanta.

1875.

Medaliă de argint.

Seghedin.

1876.

Medaliă pentru merite.

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă clopotele găurite, inventate de densusul, a căror sunet este mai adênc decât acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți sânt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mână.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.

[15] 7